

ת"פ 49695/11/18 - מדינת ישראל נגד שרגרף אחזקות בע"מ, שרגרף בע"מ, רון יניב

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 49695-11-18 מדינת ישראל נ' שרגרף ואח'

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

נגד

הנאשמים: 1. שרגרף אחזקות בע"מ

2. שרגרף בע"מ

3. רון יניב

בשם המאשימה: עו"ד שחר ששון

בשם הנאשמים: הנאשם 3

גזר דין

1. הנאשמות 1 ו-2 (תכוינה להלן: שרגרף אחזקות, שרגרף, ובצוותא: החברות) הן חברות פרטיות אשר הוקמו בשנים 2012 (שרגרף אחזקות) ו-1986 (שרגרף), ועיקר עיסוקן בייצור שלטים ותמרורים. הנאשם 3 (להלן: הנאשם) שימש במועדים הרלוונטיים לכתב האישום כמנהל פעיל של החברות. בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: פקודת מס הכנסה), חלה חובה על החברות להגיש לפקיד השומה דו"ח מאושר על הכנסותיהן, בצירוף מאזן ודו"ח רווח והפסד. שרגרף אחזקות קיבלה ארכות להגשת דו"חות: לשנת 2014 - עד יום 15.7.15. לשנת 2015 - עד יום 30.11.16. לשנת 2016 - עד יום 31.8.17. שרגרף קיבלה ארכה להגשת הדו"ח לשנת 2015 - עד יום 30.11.16.

אישומים 1-3: שרגרף אחזקות והנאשם לא הגישו במועד את הדו"חות בגין הכנסותיה של שרגרף אחזקות

עמוד 1

לשנות המס 2014-2016. מחזורי העסקות בשנים אלה: שנת 2014 - לפחות 4,010,141 ₪. שנת 2015 - לפחות 4,759,592 ₪. שנת 2016 - לפחות 4,426,094 ₪. שרגרף אחזקות והנאשם הורשעו בהתאם להודאתם בגין אישומים אלו בשלוש עבירות של אי הגשת דין וחשבון במועד, לפי סעיף 216(4) בצירוף סעיפים 117, 222(א) ו-224א לפקודת מס הכנסה.

אישומים 4-5: שרגרף והנאשם לא הגישו במועד לפקיד השומה את הדו"חות בגין הכנסותיה של שרגרף לשנות המס 2014-2015. מחזורי העסקות בשנים אלה: שנת 2014 - לפחות 5,317,219 ₪. שנת 2015 - לפחות 5,844,764 ₪. שרגרף והנאשם הורשעו בהתאם להודאתם בגין אישומים אלו בשתי עבירות של אי הגשת דין וחשבון במועד, לפי סעיף 216(4) בצירוף סעיפים 117, 222(א) ו-224א לפקודת מס הכנסה.

2. זה המקום לציין כי בתחילת ההליך יוצגו הנאשמים על ידי עו"ד עמית בר טוב מטעם הסנגוריה הציבורית, אך בהמשך בחר הנאשם לשחרר את בא כוחו, והעדיף לייצג את עצמו ואת החברות. הנאשם הצהיר כי הוא מוותר על ייצוג משפטי, הגם שהוא מודע לכך שאם יורשע בדיון, הוא צפוי לרצות עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה (פרוטוקול הדיון מיום 25.11.20 בצוותא עם ת"פ 17633-10-18). במצב דברים זה מובן כי חרף הוראת סעיף 15ב לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, משהופסק הייצוג ברשות, בית המשפט איננו מנוע מלגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל.

בדיון מיום 7.4.22 הורשעו הנאשמים בהתאם להודאתם, ולבקשתם נדחתה ישיבת הטיעונים לעונש בשלושה חודשים. בפתח הדיון שנועד לשמיעת טיעונים לעונש (11.7.22), ביקש הנאשם להפנותו לממונה על עבודות שירות, ולדחות את הדיון דחייה קצרה נוספת, באופן שיאפשר לנאשמים להסיר את המחדלים. כך נעשה. דא עקא, חרף הזדמנויות חוזרות שניתנו לנאשם, לא מצא הלה להיפגש עם הממונה על עבודות שירות ולפעול בהתאם להנחיותיו (החלטות מהמועדים 8.1.23, 14.3.23, 18.4.23), כך שסופו של דבר לא התקבלה חוות דעת מאת הממונה.

3. ישיבת הטיעונים לעונש התקיימה ביום 8.5.23. ב"כ המאשימה הפנה לסכומי המחזורים המצטברים - כ-13 מיליון ₪ לשרגרף אחזקות, כ-11 מיליון ₪ לשרגרף, כ-24 מיליון ₪ לנאשם בגין האישומים כולם. הוא עמד על עוצמת הפגיעה של הנאשמים באינטרסים המוגנים, הצטברות העבירות אותן ביצע הנאשם בשתי חברות שונות במהלך שלוש שנות מס רצופות, הציג פסקי דין להמחשת מדיניות הענישה, וביקש לקבוע את מתחם העונש הראוי לנאשם בין 3-12 חודשי מאסר בפועל. את מתחם הקנס ביקש לקבוע בין 26,000-96,000 ₪. בגזירת העונש בתוך המתחם ביקש לתת משקל נמוך להסרת המחדלים ע"י שרגרף אחזקות, זאת בשל חלופי הזמן עד שהוסרו המחדלים - כארבע שנים לדו"ח בגין שנת 2014, כשלוש שנים לדו"ח בגין שנת 2015, כשנתיים וארבעה חודשים לדו"ח בגין שנת 2016. משכך ביקש לגזור את עונשו של הנאשם ל-6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, קנס בסך 30,000 ₪ והתחייבות. על שרגרף אחזקות ביקש לגזור קנס בתחתית המתחם, ועל שרגרף המצויה בעיכוב הליכים ביקש לגזור קנס סמלי.

4. הנאשם תיאר הליך הקפאת הליכים והסדר נושים אליו נקלעה שרגרף בשנת 2013. לדבריו, בשנת 2014 הפסיק רואה החשבון של החברות את עבודתו באופן פתאומי בשל נסיבות אישיות, וכתוצאה מכך לא עלה בידי החברות להגיש את דו"חותיהן במועד (לא הוגשו מסמכים לתמיכה בטענות, אשר לכאורה חותרות תחת הודאתם של הנאשמים

במיוחס להם). לטענת ההגנה, הנאשמים עתידים היו להיות "המרוויחים העיקריים מהגשת הדו"חות במועד", הואיל ולשרגרף עמדה יתרת זכות של קרוב לשני מיליון שקלים, אותה ניתן היה לשחרר לטובת חובות למע"מ והחזרי מס (לאחר הדיון הגיש הנאשם מסמכים בדבר החזרי מס הכנסה לשרגרף אחזקות בסך כ-2.44 מיליון ₪, מתוכם כ-760,000 הועברו לטובת חובות למע"מ). שרגרף והנאשם עושים כל שלאל ידם כדי לשלם את חובותיהם לנושים. הנאשם עובד בחריצות להסדרת התשלומים, לרבות חובות אישיים ניכרים בהוצאה לפועל, והטלת עונש מאסר כמו גם קנסות מוחשיים, תפגע במישרין במאמציו אלו. כן ציין כי שרגרף אחזקות שילמה קנסות מנהליים בסכומים נכבדים. בנסיבות אלו ביקש הנאשם להקל בעונשו ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד - מאסר על-תנאי והתחייבות, ולחלופין בתוספת קנסות כספיים.

5. בתי המשפט הדגישו לא אחת את חומרתן של עבירות המס, והחובה להכביד בעונשם של העבריינים, הן משיקולי הלימה והן משיקולי הרתעה: "בית משפט זה עמד על הצורך בענישה מוחשית בגין עבירות מס, תוך העדפת האינטרס הציבורי בהרתעה ממשית מפני ביצוען. זאת, בין היתר, בשל הנזק הרב הגלום בהן לקופת המדינה, הקלות היחסית שבה ניתן לבצען, והקושי הכרוך בגילויין. לפיכך, נקבע כי נקודת המוצא בעבירות אלו היא הטלת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח... " (רע"פ 6093/20 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.9.20)).

אמנם, תקרת העונש הקבוע בחוק בצדן של העבירות בהן הורשע הנאשם עומדת על שנת מאסר בפועל, אך הצטברות העבירות, תדירותן והיקפן הכספי (מחזורים מצטברים בסך כ-24 מיליון ₪), מתיישבים עם מתחם העונש הכולל לו עתרה המאשימה. למדיניות הענישה ראו: רע"פ 1066/21 עלי יגמור נ' מדינת ישראל (10.3.21); רע"פ 8824/21 אחמד אלטורי נ' מדינת ישראל (27.12.21); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20). מתחמי הקנסות להם עתרה המאשימה, אף הם מקובלים עליו ומתיישבים עם חומרת העבירות והיקפן, והצורך לפגוע בכיסם של נאשמים על מנת להרתיע אותם ושכמותם.

6. בגזירת העונש בתוך המתחם התחשבתי בהודייתם של הנאשמים במיוחס להם, וכפועל יוצא מכך בנטילת אחריות על ביצוע העבירות. הסרת המחדלים על-ידי שרגרף אחזקות נזקפת אף היא לזכותה ולזכות הנאשם, אם כי במידה מתונה, לנוכח חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות. ממילא, כוחה של הסרת המחדל מוגבל, ואין בה כדי להביא לתוצאה עונשית החורגת לקולה מן המתחם. ראו רע"פ 7851/13 עודה נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (3.9.15):

"הסדרת המחדל איננה מהווה איפוא תחליף לענישה והיא איננה אף ערובה לכך שלא יוטל על עבריין המס עונש מאסר בפועל (ראו: רע"פ 5872/14 ירון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (02.10.2014)); רע"פ 4323/14 מולדובן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.06.2014)). המשקל שיש לייחס להסרת המחדל איננו לפיכך בלתי מוגבל, והדין לגבי נושא זה נוסח כדלקמן:

"עם כל חשיבותו של פירעון החוב, בסופו של דבר אין מדובר במעשה חסד שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שניתן היה לגבות ממנו גם בדרכים אחרות... על כן אף שלהסרת המחדל במקרה זה יש לייחס משקל, אין להפריז בו עד כדי הימנעות מגזירתו של מאסר בפועל" (ראו: פרשת מן, בפסקה 5).

עמוד 3

לחובתו של הנאשם הרשעה יחידה בעבירה על חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (ת"פ 17633-10-18, להלן בהתאמה: התיק האחר, חוק מע"מ), בגינה נגזר דינו לפניי בהליך נפרד. פרט להרשעה בתיק האחר, מהלך חייו נורמטיבי וחיובי. כעולה מדברי הנאשם לעונש בתיק האחר, המדובר באיש עבודה, איש משפחה, התנדב במשמר האזרחי, התנדב במשך שנים רבות בבתי הספר של ילדיו, בניו ובתו שירתו שירות משמעותי בצה"ל. מכלול השיקולים מצדיק גזירת עונשו של הנאשם בקרבה לתחתית המתחם שנקבע, אך לא בתחתיתו ממש. "כשם שכדי לגזור עונש בקצה העליון של המתחם נדרש הצטברות נסיבות חמורות המקהות את משקלן של הנסיבות המקלות, כדי שייגזר עונש בקצה התחתון של המתחם נדרשות נסיבות מקלות לזכותו של נאשם, הגוברות על הנסיבות החמורות הקיימות, אם בכלל" (ע"פ 3244/22 מדינת ישראל נ' ערן, פסקה 17 (20.9.2022)).

כזכור, דיון הטיעונים לעונש נדחה מספר פעמים לאור בקשתו של הנאשם לקבל חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות, אך סופו של יום לא מצא להיפגש עם הממונה, ומשכך לא התקבלה חוות דעת. מכאן, הואיל ואין הצדקה לחרוג לקולה ממתחם העונש שנקבע, ברי כי עונשו של הנאשם ייגזר למאסר ממש - מאחורי סורג ובריח. עם זאת, לנוכח העובדה כי הנאשם עתיד לרצות, לראשונה בחייו, מאסרים בפועל (בתיק האחר לתקופה לא קצרה), מצאתי לילך לקראתו ולקבוע כי חלק מעונש המאסר שייגזר עליו עתה, ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר עליו בתיק האחר. גם באשר לקנס שייגזר על הנאשם אנקוט גישת בית הלל, תוך התחשבות בקנס שנגזר עליו בהליך האחר.

7. אחר כל אלה החלטתי לגזור על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת 1

קנס בסך 26,000 ₪. הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.7.23 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

נאשמת 2

התחייבות בסך 50,000 ₪ להימנע במשך 3 שנים מביצוע עבירה על חוק מע"מ או על פקודת מס הכנסה.

נאשם 3

א. 4 חודשי מאסר בפועל, מתוכם שני חודשים ירצו במצטבר לעונש המאסר בפועל שנגזר על הנאשם בת"פ 17633-10-18, ושניים בחופף.

ב. 2 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה על חוק מע"מ או על פקודת מס הכנסה.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.7.23 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מדי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב סיוון תשפ"ג, 11 יוני 2023, במעמד הצדדים.